

LAND ZIJDE

Jaarverslag Stichting Landzijde 2020

Stichting Landzijde
Stationsweg 36
1441 EJ Purmerend

info@landzijde.nl
www.landzijde.nl
0229 - 47 41 18

KVK:
37121910

AGB-code:
73731402;
73731620;
73736786

INHOUDSOPGAVE

DE ORGANISATIE

Een bijzonder jaar	03
Landzijde	04
Verhouding boerderijen per regio 2020	05
Organogram.....	06
Kwaliteit op het gebied van zorg en service.....	07
Governance en advies	08

DE CIJFERS

Deelnemers.....	09
Klanttevredenheidsonderzoek.....	10
Opbrengsten organisatie	10

INNOVATIE

Innovatie.....	11
Buiten Gewoon Leren	12
Organisatieontwikkeling	15
Kwekerij Osdorp	16

Klik hierboven op de informatie die je wilt lezen, door middel van deze pijl navigeer je eenvoudig terug naar deze pagina.

EEN BIJZONDER JAAR

Het jaar 2020 is door de Coronacrisis een bijzonder jaar. In dit jaar was het organiseren van een betekenisvolle dag een uitdaging. Maar zorgboer ben je niet voor niets. Je hebt hart voor mensen en haalt zelf ook betekenis uit het organiseren van een mooie dag voor de deelnemers. Het sluiten van de zorgboerderijen - na de persconferentie op 15 maart, waarbij de sociale onthouding de belangrijkste nieuwe maatregel was om de snelheid waarmee het aantal besmettingen toenam af te gaan remmen - betekende geenszins dat deelnemers uit beeld zijn geraakt. Ondanks dat we geen zorgcontinuïteit kunnen bieden zoals we gewend zijn, bieden vrijwel alle zorgboeren zorg op afstand op ontroerende en creatieve wijze, afhankelijk van de doelgroep en zorgzwaarte. Bij schrijnende situaties en aan kinderen van ouders in cruciale beroepen blijven we dagbesteding bieden. Vanaf eind april komt de reguliere dagbesteding weer op gang rekening houdend met alle richtlijnen.

Het vertalen van de ontwikkelingen en richtlijnen naar de boeren, de uitvoering van praktische maatregelen op de boerderijen en de verantwoording en financiële afhandeling als gevolg van de Coronamaatregelen met overheden, zorgverzekeraars, PGB houders en in hoofd- onderaannemer constructies heeft van boeren en medewerkers van Landzijde veel gevraagd. De eensgezindheid om met elkaar door deze crisis heen te komen was enorm. Als bestuurders zijn we trots en dankbaar dat we in samenwerking ook in dit bijzondere jaar als Landzijde elke dag van waarde hebben kunnen zijn.

*Johan Zandberg en Hillie Faber,
Raad van Bestuur*

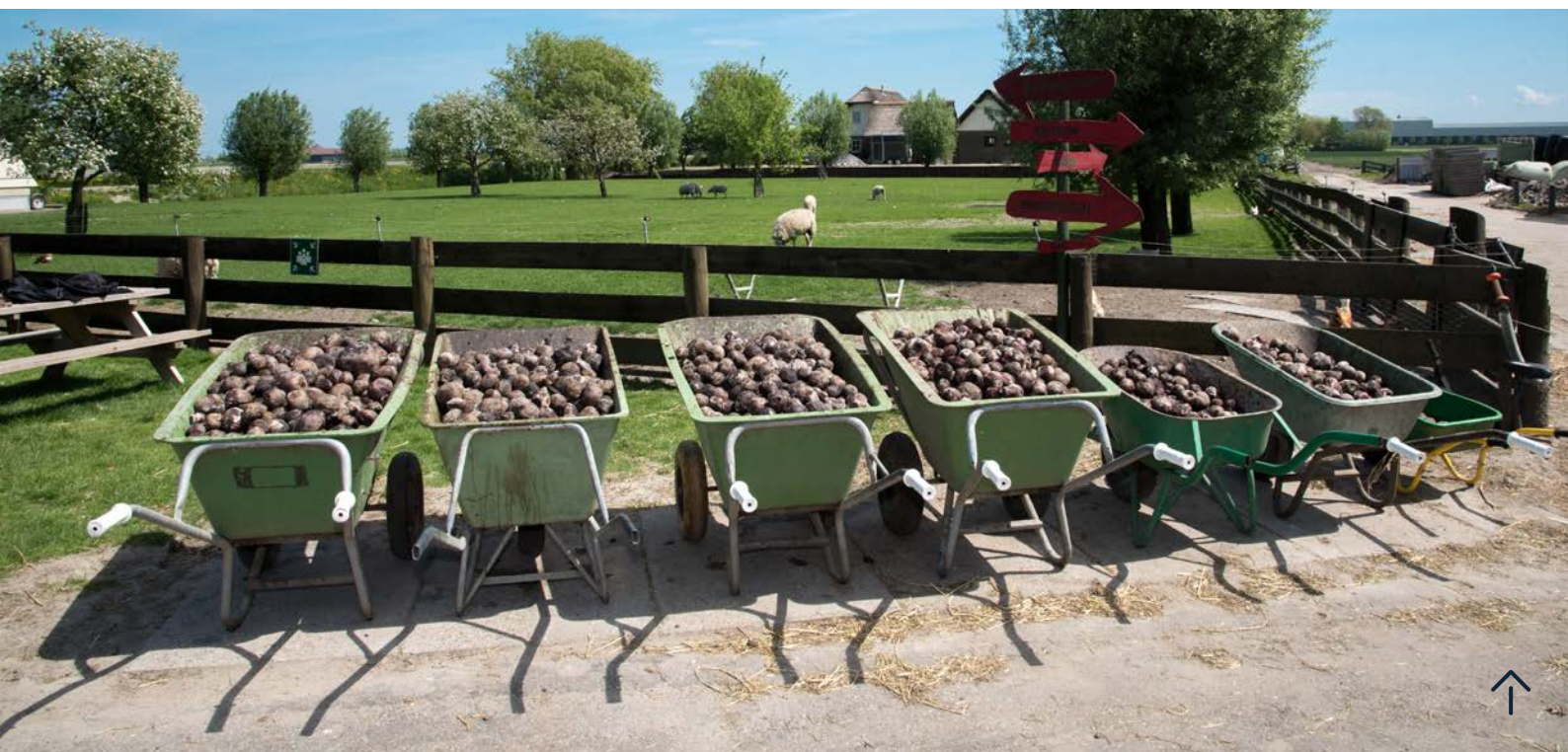
*Thuiswerken doen we eigenlijk
altijd, zei een van de boeren,
maar gewoonlijk worden we
daar wel enorm bij geholpen.
We missen de deelnemers.
Niet alleen voor het werk, we
missen ook de gezelligheid.*

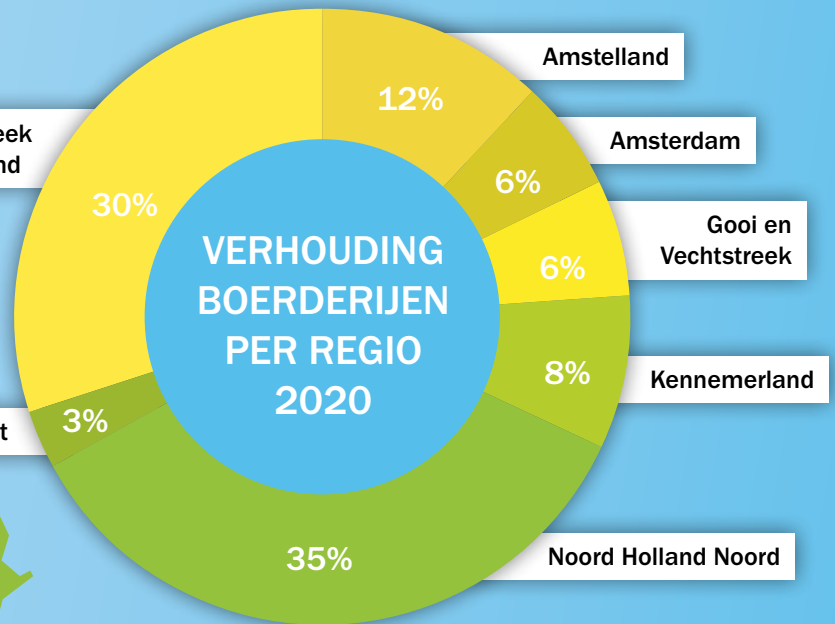
LANDZIJDE

De bij Landzijde aangesloten zorgboerderijen ontvangen de deelnemers gedurende één of meerdere dagdelen per week. Tijdens deze dagbesteding bieden de zorgboeren uitdaging, rust en ruimte. Hun manier van werken vergroot niet alleen de verbondenheid tussen de deelnemers onderling, maar ook met de dieren op de boerderij en met de natuur. Werken in de buitenlucht draagt bij aan een betere lichamelijke en psychische gezondheid. Daarnaast wordt er bovendien ook samen gezond gegeten. Op de boerderij is ieder in staat op zijn/haar eigen niveau mee te doen. Je gewaardeerd voelen, samen met collega's een bijdrage leveren heeft een positieve invloed op de ervaren kwaliteit van leven en kan de basis vormen voor verdere ontwikkeling, ook voor mantelzorgers en betrokken omgeving.

ELKE DAG VAN WAARDE

Dat is wat ons drijft. Mensen willen van betekenis zijn, voor zichzelf en voor anderen. Actief bezig zijn geeft zin en een verhaal om te vertellen. Actief bezig zijn betekent ook meer structuur in je leven en een betere conditie, waardoor je weer beter voor jezelf kunt zorgen en mee kunt doen op de boerderij én in je eigen omgeving.

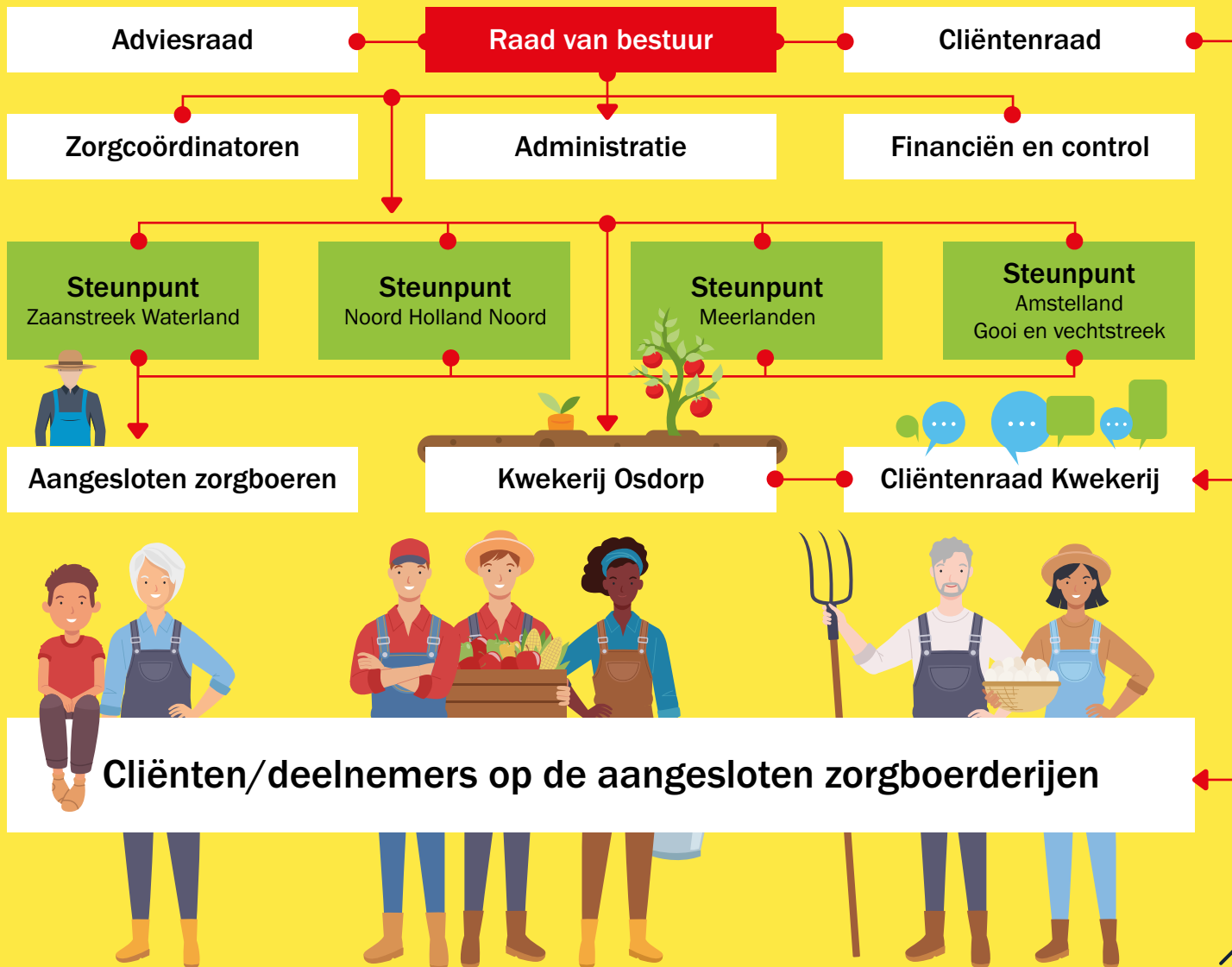
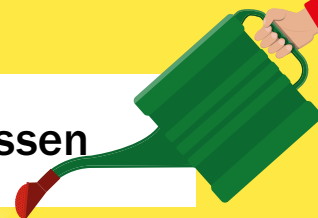

DE BOERDERIJEN IN BEELD

VAN BUITEN WORD JE BETER
 In contact met wind, regen, aarde en groen. Dat is onze grondhouding en zorgvisie. Landzijde is een zorginstelling met meer dan 115 aangesloten agrarische bedrijven waar, voor mensen die dat nodig hebben, genieten, leren en werken wordt gecombineerd.

Raad van commissarissen

KWALITEIT OP HET GEBIED VAN ZORG EN SERVICE

Ons uitgangspunt is dat kwaliteit geen toeval mag zijn. Om een hoge kwaliteit te borgen beschikken alle aangesloten boerderijen over het keurmerk “Kwaliteit laat je zien”, van de Federatie Landbouw en Zorg. Met behulp van Vanzelfsprekend (resultaatmeetsysteem) meten we de tevredenheid van onze deelnemers en de effectiviteit van de zorg op onze boerderijen. Het resultaatmeetsysteem Vanzelfsprekend is in 2020 doorontwikkeld. De toegankelijkheid is enorm verbeterd. Landzijde is actief betrokken bij de ontwikkeling van het kwaliteitskader voor de zorglandbouw. Dit kader sluit aan op de vraag van het Ministerie van VWS en Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd om te zorgen voor meer transparantie over kwaliteit binnen kleinschalige zorg. We participeren in de stuurgroep, de expertgroep met zorgboeren, de commissie scholing en kwaliteit. Het doel van het kwaliteitskader is om de kracht van de zorglandbouw zichtbaar te maken. Binnen het kwaliteitskader zorglandbouw is de kwaliteit van bestaan voor deelnemers het primaire uitgangspunt. De focus ligt op de door de deelnemer beleefde kwaliteit en de relatie tussen de deelnemer en de zorgverleners.

ZORG- EN REGIO-COÖRDINATOREN

Onze zorg- en regio-coördinatoren ondersteunen de zorgboeren bij de uitvoering van de kritieke zorgtaken:

- Met iedere deelnemer worden afspraken op maat gemaakt over wensen en ontwikkelingsmogelijkheden. Deze worden vastgelegd in een functioneringsplan en regelmatig geëvalueerd.
- Landzijde organiseert doorlopend netwerkvondens voor boeren in het kader van permanente educatie en intervisie.
- De samenwerking wordt jaarlijks met de boeren geëvalueerd.
- Landzijde is doorlopend bereikbaar bij vragen.
- In de adviesraad worden boeren betrokken bij de ontwikkeling van het beleid.
- Er is transparantie over de financiële kaders van de samenwerking.
- In de cliëntenraad denken deelnemers mee over de ontwikkeling van Landzijde.
- Landzijde is een innovatieve organisatie. Bij ontwikkeling zijn we altijd gericht op de lange termijn.

SAMENWERKING TUSSEN ZORGBOERDERIJEN

Onder de vlag en verantwoordelijkheid van Landzijde werken zorgboerderijen samen. Zorgboerderijen willen leren van elkaar en als de krachten gebundeld zijn, beschikken de zorgboeren over meer actuele kennis. De netwerkvondens spelen hier een belangrijke rol in. De zorgboerderijen kunnen hun vakmanschap inzetten ten dienste van de cliënt en worden daarbij administratief en zorginhoudelijk ondersteund door professionals. De kleinschaligheid als een groot goed kan zo gewaarborgd worden. Door de samenwerking kan voor iedere deelnemer een passende plek gevonden worden.

- In 2020 is er naast de reguliere netwerkvondens en scholingsactiviteiten in samenwerking met de Onderwijsgroep Noord West Holland de opleiding Zorg op het Bedrijf van start gegaan. 22 Zorgboeren doen hieraan mee.
- In de netwerkvondens is aandacht besteed aan omgaan met grenzen, infectieziekten en hygiëne, risicotaxatie en seksuele ontwikkeling bij kinderen en depressie.

GOVERNANCE EN ADVIES

Stichting Landzijde geeft als zorginstelling volledig uitvoering aan de Governance code Zorg 2017. Landzijde voldoet aan de zeven principes die in de code worden gesteld.

RAAD VAN COMMISSARISSEN

Stichting Landzijde heeft een Raad van Commissarissen. De Raad van Commissarissen is verantwoordelijk voor en heeft tot taak toezicht te houden op het bestuur en op de realisatie van het doel van de Stichting. Tevens staat de RvC de Raad van Bestuur met raad terzijde.

De Raad van
Commissarissen
heeft in 2020

5

**OFFICIËLE
VERGADERINGEN
GEHOUDEN**

CLIËNTENRAAD

Landzijde heeft een cliëntenraad, die de gemeenschappelijke belangen van de cliënten behartigd. De cliëntenraad adviseert de bestuurders gevraagd en ongevraagd over diverse zaken zoals de doelstellingen, belangrijke wijzigingen in de organisatie en financiële situatie, projecten. Ook hebben zij instemmingsrecht over onder andere de (wijzigingen in) klachtenregeling en kwaliteitsbeleid. De cliëntenraad wordt begeleid door een externe ondersteuner. Landzijde hecht grote waarde aan de stem van de mensen waar het eigenlijk om gaat.

De Cliëntenraad
heeft in 2020

6

**OFFICIËLE
VERGADERINGEN
GEHOUDEN**

ADVIESRAAD

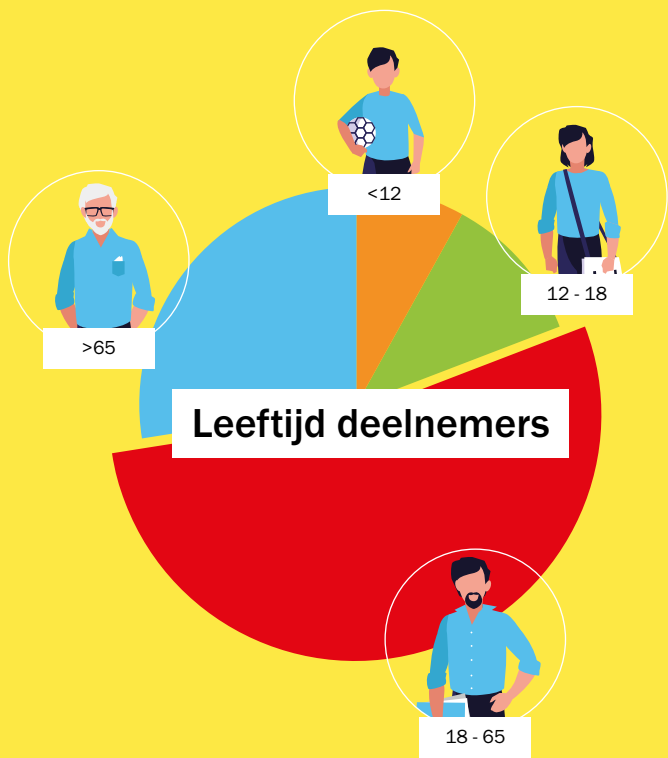
De adviesraad bestaat uit boeren/boerinnen met een zorgboerderij aangesloten bij Landzijde. De adviesraad adviseert de bestuurders binnen de doelstellingen van Landzijde, gevraagd en ongevraagd met het oog op de gemeenschappelijke belangen van de aangesloten zorgboeren. Landzijde hecht grote waarde aan de stem van de boeren. Zonder betrokken boeren is er geen Landzijde.

De Adviesraad
heeft in 2020

4

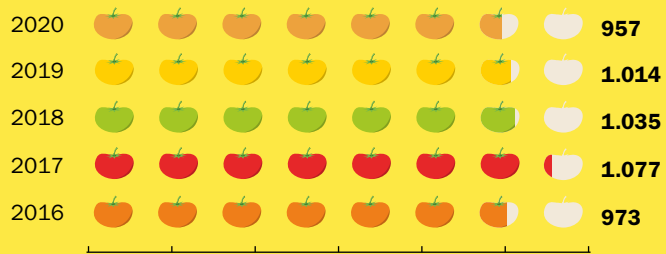
**OFFICIËLE
VERGADERINGEN
GEHOUDEN**

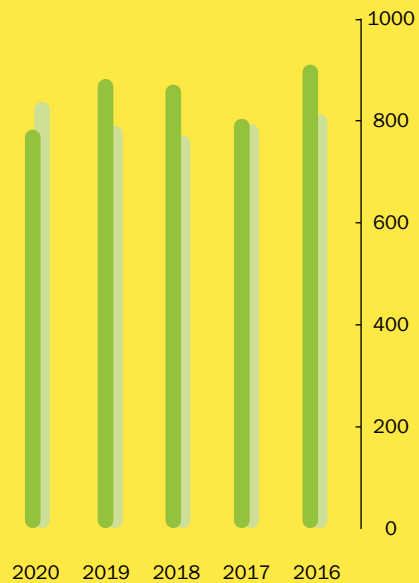
DEELNEMERS

Aantal intakes

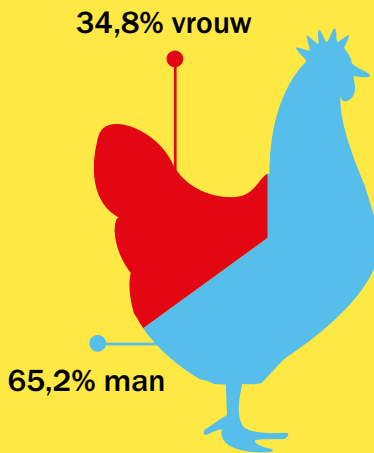
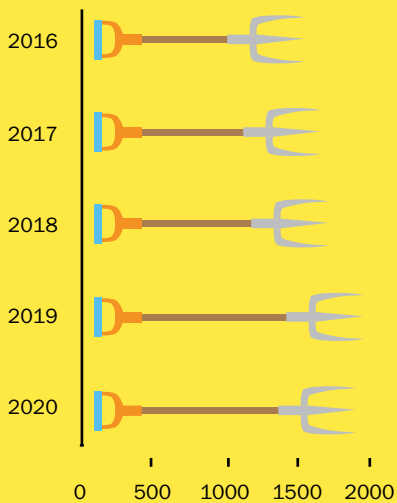

In-/uitstroom deelnemers

Gestopt (light green) Nieuw (dark green)

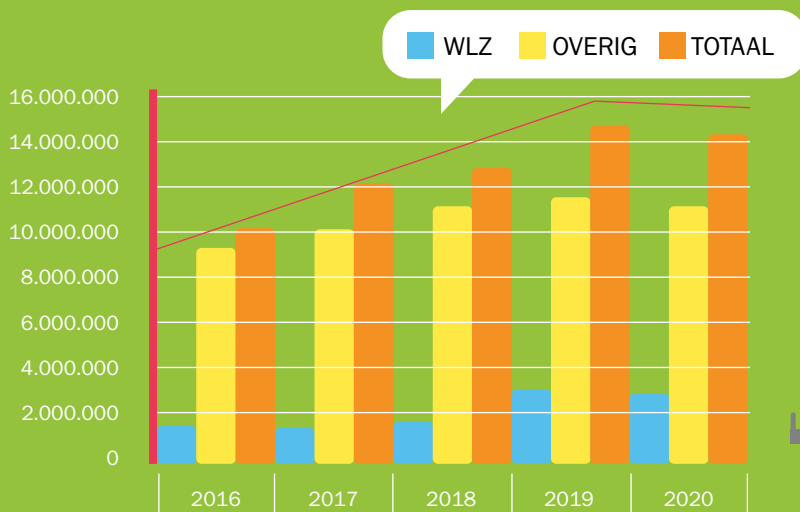
Aantal deelnemers totaal

OPBRENGSTEN ORGANISATIE

De totale omzet in 2020 is € 14.356.704,- en toont een daling van 3,65% ten opzichte van 2019.

INNOVATIE

Landzijde is een innovatieve organisatie. Bij innovatie is het uitgangspunt dat een project dicht bij ons staat en ons inspireert. Voor de boeren geeft het uitbreidings- of verrijkmogelijkheden van activiteiten, voor de deelnemers genereert het betekenisvolle activiteiten en Landzijde kan zich er positief mee profileren omdat het projecten zijn met een maatschappelijke waarde. Bij ontwikkeling zijn we altijd gericht op de lange termijn. We werken graag samen en zoeken naar partners met een gedeelde ambitie en aanvullende kennis en netwerken.

BUITEN GEWOON LEREN

Onze innovatieve projecten in 2020 zijn gericht op Buiten Gewoon Leren. Buiten Gewoon Leren (BGL), dat Landzijde samen met partners uit het onderwijs en het bedrijfsleven heeft vormgegeven, richt zich op leer- en ontwikkelmogelijkheden voor de cliënten. Wij onderscheiden daarin vier verschillende vormen:

BGL onderwijs aan jonge kinderen | BGL 12-18 jaar | BGL digitaal | Werktrainingsboerderijen.

BUITEN GEWOON LEREN ONDERWIJS

Buiten Gewoon Leren onderwijs heeft per regio een andere aanpak. Passend bij elk samenwerkingsverband wordt maatwerk geleverd. Landzijde stimuleert regionale, structurele afspraken rondom onderwijs-zorgarrangementen op zorgboerderijen.

Globale routing van aanmelding tot uitstroom

In 2020

- Zijn we in Noord-Kennemerland na de projectfase gekomen tot structurele afspraken over de onderwijszorgarrangement op twee boerderijen van Landzijde. De boerderij biedt mogelijkheden om kinderen langzaam weer terug te laten keren naar onderwijs. Dat kan in hele kleine stapjes: samen lezen, rekenen en schrijven in een prikkelarme en groene omgeving. Samenwerken, ontdekken en ontwikkelen. Zodat een kind uiteindelijk weer het vertrouwen vindt om terug te keren naar een vorm van onderwijs. In 2020 hebben hier 11 kinderen een plek gekregen. 10 zijn teruggekeerd naar het onderwijs.
- Zijn we op een van onze boerderijen gestart met een pilot in Waterland voor 11 -16 jarigen in samenwerking met de Martin Luther Kingschool en de gemeente Purmerend. 9 jongeren nemen hieraan deel.
- Wij delen onze kennis en expertise met betrekking tot de ontwikkeling van onderwijszorgarrangementen binnen de Federatie Landbouw en Zorg.

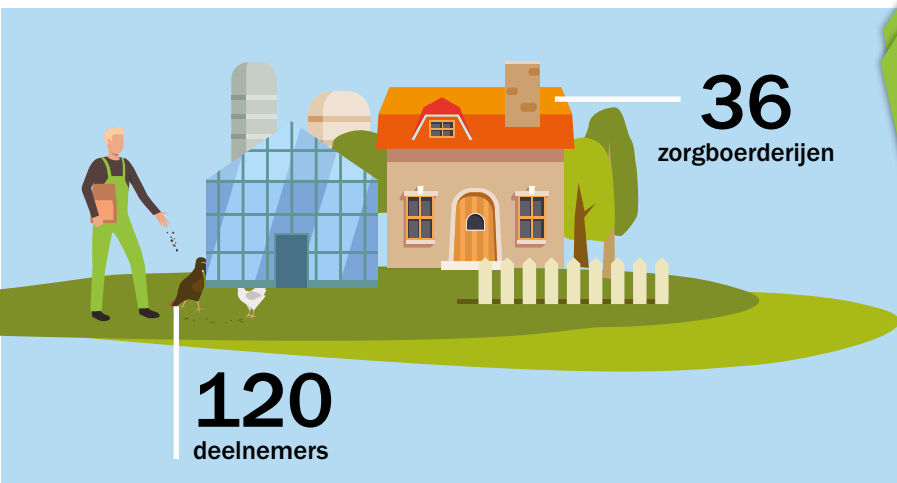
BGL DIGITAAL

Je bent nooit te oud om te leren! Met Buiten Gewoon Leren digitaal bieden wij alle deelnemers met een leervraag de mogelijkheid om zich te ontwikkelen. Dit kan gaan om taal en rekenen, maar ook om bijvoorbeeld dierverzorging, bladblazen, BHV of lassen. Via ons BGL-portaal bieden wij allerlei cursussen aan. Onze zorgboeren zijn nauw betrokken bij het leer- en ontwikkelingsproces en helpen de deelnemers waar nodig. Wij bieden zo maatwerk voor iedereen.

Buiten Gewoon Leren digitaal is ontstaan vanuit een behoefte. De boerderij biedt namelijk een hele fijne, veilige omgeving om bij te leren en in de praktijk leidt dat er regelmatig toe dat deelnemers na een poosje op de boerderij weer toe zijn aan ontwikkeling. Het zelfvertrouwen groeit en zij blijken in staat tot meer dan zij soms zelf voor mogelijk hielden. Wij bieden hen met Buiten Gewoon Leren graag de mogelijkheid om zich te ontwikkelen.

In 2020

Er zijn **62** Landzijde certificaten uitgereikt

Aansluitend zijn **12** officiële diploma's behaald

5 deelnemers aan BGL digitaal zijn vanuit de dagbesteding doorgestroomd betaald werk

Eind 2020 hebben we de beschikbaarheid van Buiten Gewoon Leren op onze boerderijen uit kunnen uitbreiden van 36 naar alle Landzijde boerderijen. Begin 2021 trainen we alle boeren hoe met BGL digitaal te werken. Regelmatig worden er nieuwe cursussen toegevoegd. Wij kijken daarbij naar de wensen van de deelnemers en de behoeften die zorgboeren signaleren. De cursusinhoud stemmen we af met onderwijsinstellingen.

DOORONTWIKKELEN

Dagbesteding betekent bij Landzijde méér dan de dag 'besteden'. Wij bieden dagbesteding in een arbeidsmatige omgeving. Deelnemers doen zoveel als mogelijk mee in het normale leven en werk op de boerderij. Dit geeft betekenis en een verhaal om te vertellen. Er is ruimte voor veel verschillende activiteiten, die op maat gemaakt worden.

Werken op eigen niveau en op basis van een plan in een arbeidsmatige omgeving, betekent dat je verantwoordelijk wordt voor het werk dat je doet. Het krijgen van verantwoordelijkheid maakt dat je je werk goed wilt doen. Deelnemers

staan open voor training en advies en gaan werknemersvaardigheden leren. Deze stimulans is op de zorgboerderijen heel natuurlijk aanwezig. Wanneer het werk goed lukt, ontstaat er trots en verhoogde eigenwaarde. Zo komt een stap naar vrijwilligerswerk, een stage of zelfs een betaalde situatie buiten de boerderij voor een aantal deelnemers dichterbij.

Samen met partners in het beroepsonderwijs en het bedrijfsleven werkt Landzijde aan leer-werk-trajecten. BGL is hierbij vaak de eerste stap. In september 2020 zijn we een pilot gestart met het Clusiuscollege om op een aantal vakgebieden praktijkverklaringen uit te kunnen laten reiken door de boer als vakman. Voor 2021 onderzoeken we of er ook vakken geëxamineerd kunnen worden op de boerderij om de drempel voor het doen van schoolexamen te verlagen. Ook bouwen we aan verdere samenwerkingen met onder andere AB vakwerk. In Amsterdam werken we op de Kwekerij Osdorp samen met het ROC en is Bloem als onderdeel van Landzijde actief om deelnemers te begeleiden naar een zelfstandige (vrijwilligers) werkplek.

ORGANISATIEONTWIKKELING

Service en plezier zijn belangrijke thema's binnen onze organisatie. Het leveren van kwaliteit en service aan zorgboeren, gemeenten en ketenpartners staat, samen met een plezierige samenwerking, voorop. De juiste (communicatie)middelen zijn daarbij onmisbaar.

IN 2020 IS GEWERKT AAN:

- Handboek en beslisbomen voor werken met richtlijnen rondom COVID-19.
- Mogelijk maken van digitaal vergaderen en organiseren van netwerkavonden.
- De automatisering van de financiële administratie, het facturatieproces en de bankzaken. Dit zal in 2021 worden afgerond.
- De implementatie van het ECD. In 2021 loopt dit door.
- Het cliëntportaal is beschikbaar
- De ontwikkeling van een nieuwe [website](#).
- In 2021 volgt het intranet en een nieuwe digitale omgeving voor Buiten Gewoon Leren.

KWEKERIJ OSDORP: EEN STUKJE PLATTELAND IN EEN STEDELIJKE OMGEVING

Kwekerij Osdorp biedt aan een heel grote groep Amsterdammers zinvolle dagbesteding, structuur, een aanvulling op het inkomen, een kans op een opleiding, een sociale leeromgeving, een warme maaltijd en een werkomgeving waar de doelgroep (O)GGZ zich thuis en gewaardeerd voelt. Dagelijks werken 70-90 deelnemers mee in de kassen. Om marktconforme producten te maken is een uitdaging, maar geeft enorm veel voldoening. Het succes van de kwekerij is te danken aan goede samenwerkingsverbanden en het voorzien in een behoefte van de mensen uit de stad.

Het opbouwen van een glastuinbouwbedrijf als sociale firma en dit vervolgens met positief resultaat uitbaten is geen eenvoudige zaak. Dit heeft te maken met de benodigde investeringen, de kosten van de teelt, de arbeidsintensieve specialistische werkzaamheden die niet allemaal met zorgdeelnemers kunnen worden uitgevoerd en de druk op de prijzen in de sector. Met name de teelt van tomaten en aubergines is een arbeidsintensieve teelt, waarbij een deel van de werkzaamheden structureel niet kan worden uitgevoerd door onze deelnemers. Het is wel een mooie teelt om mee te maken. Te beginnen met jonge planten eind januari, naar planten tot het plafond met volle trossen.

De pluk en inpakwerkzaamheden zijn dynamisch en seizoensgebonden. Naast tomaten en aubergines kweken we potplanten, waarvoor de werkzaamheden bijna allemaal kunnen worden uitgevoerd met de deelnemers. In 2020 hebben we een businesscase uitgewerkt om in 2021 we een deel van de kassen her in te richten voor potplanten. We zien dat een groot deel van de huidige deelnemers al met plezier werkzaam is in de potplanten. Potplanten stellen minder eisen aan de kwaliteit van de kas en de kosten voor de teelt zijn aanzienlijk lager (met name de externe arbeid en de energiekosten).

DUURZAAMHEID

- Bij Kwekerij Osdorp wordt tijdens de groei van de planten gewerkt met biologische bestrijding. Nadeel van biologische bestrijdingsmiddelen is dat ze niet selectief zijn. Kwekerij Osdorp is niet volledig pesticidevrij en dit streven wij ook niet na, omdat wij na het verwijderen van de planten de opstallen ontsmetten, om overdracht van ziektekiemen naar het nieuwe seizoen te voorkomen. In 2017 is gemiddeld $0,55 \text{ g/m}^2$ bestrijdingsmiddel gebruikt. In 2018 is dit gedaald tot $0,22 \text{ g/m}^2$. In 2019 is dit gedaald tot $0,15 \text{ g/m}^2$. In 2020 is dit gedaald tot $0,11 \text{ g/m}^2$.
- We hebben in 2020 opnieuw groen gas ingekocht.
- We hebben 1 hectare hazelnootstruiken aangeplant ter compensatie van de vervoerbewegingen van de zorg coördinatoren. Het gaat in 2020 om 45.000 km. In 2021 willen we een rekenkundig model ontwikkelen om de ecologische voetafdruk voor Landzijde te meten en de inspanningen die we in het kader van duurzaamheid doen kwantitatief zichtbaar te maken.

